

Uchwała Nr SO-09/0952/243/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 14 grudnia 2022 roku

w sprawie: **wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Czempin na 2023 rok.**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej wyznaczony Zarządzeniem Nr 21/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z 2 listopada 2022 r. w składzie:

Przewodniczący: Zdzisław Drost
Członkowie: Małgorzata Lisowska
 Małgorzata Okrent

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zmianami) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza **projekcie uchwały budżetowej Gminy Czempin na 2023 rok**

opinię pozytywną z uwagami.

UZASADNIENIE

I.

Burmistrz Gminy Czempin przedstawił Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Poznaniu projekt uchwały budżetowej gminy na 2023 rok celem zaopiniowania. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do projektu uchwały budżetowej oraz materiały informacyjne.

Rada Miejska w Czempiniu uchwałą Nr XLIX/281/10 z dnia 29 czerwca 2010 r. określiła tryb prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Czempin. Szczegółowość projektu, uzasadnienie oraz materiały informacyjne załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym w/w uchwałą.

Projekt budżetu opracowany został w pełnej szczegółowości do paragrafów włącznie, z zastosowaniem klasyfikacji budżetowej, określonej w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 513 ze zmianami).

II.

Poczynione przez Skład Orzekający ustalenia wskazują, że opracowany przez Burmistrza projekt budżetu gminy na 2023 rok przewiduje dochody w kwocie 78.603.424,61 zł (z podziałem na dochody bieżące w kwocie 48.020.085,79 zł i majątkowe w kwocie 30.583.338,82 zł) oraz wydatki w kwocie 85.599.435,25 zł (z podziałem na wydatki bieżące w kwocie 46.853.975,15 zł i majątkowe w kwocie 38.745.460,10 zł).

Proponowane w projekcie budżetu dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących o kwotę 1.166.110,54 zł, a zatem spełniony zostanie wymóg wynikający z przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych.

Według założeń projekt budżetu gminy na 2023 r. ma być budżetem nie zrównoważonym, zakładającym deficyt budżetu w kwocie 6.996.010,64 zł, który zostanie sfinansowany przychodami z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych (§ 3 projektu uchwały).

Projekt przewiduje przychody budżetu w kwocie 11.602.473,44 zł, w tym z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych w kwocie 8.072.750,00 zł (§ 931), z tytułu wolnych środków w kwocie 2.529.723,44 zł (§ 950) oraz przychody ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych w kwocie 1.000.000,00 zł (§ 951). Rozchody budżetu zaplanowano w kwocie 4.606.462,80 zł – w tym spłaty pożyczek udzielonych na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków UE w kwocie – 1.776.462,80 zł (§ 963), wykup innych papierów wartościowych w kwocie – 1.400.000,00 zł (§ 982), udzielonych kredytów i pożyczek w kwocie – 1.000.000,00 zł (§ 991) oraz z tytułu spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów – 430.000,00 zł (§ 992).

Powyższe znajduje odzwierciedlenie, zgodnie z postanowieniem § 3, w załączniku Nr 4 projektu budżetu na 2023 rok.

Z bilansu z wykonania budżetu za 2021 rok oraz ze sprawozdania budżetowego Rb- NDS za III kw. 2022 r. wynika, że Jednostka wypracowała wolne środki w kwocie 5.605.454,08 zł (w tym przychody z niewykorzystanych środków(...)- § 905 w kwocie 2.073.090,37 zł). Z uchwały budżetowej na 2022r. (wg stanu na dzień wydania opinii) wynika, że Jednostka zaangażowała w budżecie roku 2022 przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w kwocie 1.903.090,37 zł oraz wolne środki w kwocie 191.942,24 zł, zatem jest możliwość zaangażowania planowanej kwoty przychodów w 2023 roku.

W ocenie Składu Orzekającego projekt budżetu Gminy po stronie dochodów obejmuje podstawowe źródła dochodów własnych, a przede wszystkim dochody z tytułu pobieranych podatków i opłat lokalnych, a także dochody pochodzące z gospodarki majątkiem gminy. Z analizy

przedłożonych materiałów wynika, że zaplanowane kwoty subwencji: w tym części oświatowej, wyrównawczej i równoważącej oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych przyjęto w wielkościach ustalonych przez Ministra Finansów.

Planowane z budżetu państwa dotacje celowe na realizację zadań ustawowo zleconych gminom zostały ujęte prawidłowo, tak po stronie dochodów jak i kierunków ich przeznaczenia. W ramach planowanych wydatków zabezpieczono realizację zadań własnych gminy.

Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Czempień realizuje Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów - SELEKT” z siedzibą w Czempiniu.

W ramach proponowanych wydatków w projekcie nie przewidziano środków w zakresie wydatków na PFRON (§ 4140). Burmistrz w uzasadnieniu do projektu uchwały budżetowej (str. 96) zawarł następującą informację: *„W wydatkach nie przewidziano środków w zakresie wydatków na PFRON (§ 414), ponieważ w każdej jednostce organizacyjnej Gminy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych jest spełniony”*.

W załączniku Nr 2 „Wydatki ” zaplanowano m.in.:

- wydatki z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710) w kwocie 226.324,00 zł (rozd. 60001) oraz w kwocie 43.200,00 zł (rozd. 80113), w kwocie 3.078,00 zł (rozd. 85311).
- z tytułu dotacji celowej przekazanej z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych przekazane jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (§ 2720) w kwocie 15.000,00 zł (rozd. 92120).
- z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych w kwocie 10.000,00 zł (rozd. 60002).

Skład Orzekający przypomina o konieczności podjęcia stosownych uchwał przed przekazaniem środków na powyższe cele.

W dochodach (załącznik Nr 1) w dz. 801 rozdz. 80104 „Przedszkola” § 2030 „Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)” przyjęto kwotę 450.000,00 zł, pomimo braku zawiadomienia dysponenta o wysokości dotacji. W „Uzasadnieniu” do projektu na str. 49 zawarto jednak informację o sposobie jej wyliczenia – *„roczna kwota dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań wychowania przedszkolnego zaplanowana na bazie danych roku 2022, uaktualnienie nastąpi w 2023 roku po otrzymaniu zawiadomienia o ostatecznej kwocie dotacji”*.

W budżecie zostały utworzone rezerwy: ogólna oraz celowa z przeznaczeniem na

nieprzewidziane wydatki związane z oświatą, na nieprzewidziane wydatki majątkowe oraz z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego (§ 5 uchwały oraz załącznik Nr 2), której kwoty mieszczą się w wielkościach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy finansach publicznych oraz są zgodne z wymaganiami art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2022 r. , poz. 261 ze zmianami).

Zdaniem Składu Orzekającego szczegółowość projektowanego budżetu i wyrażone w projekcie uchwały budżetowej zapisy spełniają wymogi przepisów ustawy o finansach publicznych, a zawarte upoważnienia dla Burmistrza zgodne są z ustawą o samorządzie gminnym oraz ustawą o finansach publicznych i nie budzą zastrzeżeń.

III.

Ponadto Skład Orzekający wskazuje na następujące uchybienia i nieprawidłowości występujące w projekcie uchwały budżetowej:

1. Występuje rozbieżność projektu budżetu z projektem WPF w zakresie źródeł finansowania deficytu bowiem w projekcie budżetu (§ 3) jako źródła finansowania podano przychody z tytułu sprzedaży innych papierów wartościowych, natomiast w projekcie WPF (załącznik Nr 1 poz. 4.1.1 oraz poz. 4.3.1) wskazano przychody z kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych (6.900.000,00 zł) oraz wolnych środków (96.010,64 zł).
2. W postanowieniu § 13 zgodnie z załącznikiem Nr 13 „Plan dochodów i wydatków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na 2023 r.” wykazano dochody i wydatki w ogólnej kwocie 16.020.520,85 zł. Również w załączniku Nr 1 „Dochody” zaplanowano „Środki otrzymane z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych” dz. 010 w § 6370 w kwocie 6.790.520,85 zł oraz w dz. 600 w § 6370 w kwocie 9.230.000,00 zł, co ogółem daje kwotę 16.020.520,85 zł. Natomiast w załączniku Nr 2 „Wydatki” powyższe środki zaplanowano w § 6370 w wysokości 15.720.520,85 zł. Także w załączniku Nr 3 „Wykaz gminnych wydatków majątkowych na 2023 r.” jako źródła finansowania inwestycji środki z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych wykazano w kwocie zgodnej z załącznikiem Nr 2 oraz „Objaśnieniami” do projektu budżetu tj. w kwocie 15.720.520,85 zł. Wobec powyższego należy stwierdzić że wystąpił brak spójności pomiędzy załącznikami, pomiędzy postanowieniami projektu uchwały i załącznikami oraz „Objaśnieniami” do projektu uchwały. Z analizy załączników Nr 2 i 3 wynika, że kwotę 300.000,00 zł pochodzących ze środków z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych planuje się wykorzystać na inne cele.

3. W zał. Nr 1 „Dochody” w dz. 801 „Oświata i wychowanie” zaplanowano rozdz. 80110 „Gimnazja” (w rozdziale tym ujmowało się wydatki do dnia 31 grudnia 2020 r.) § 0640 „Wpływy z tytułu kosztów egzekucyjnych, opłaty komorniczej i kosztów upomnień w kwocie 50,00 zł, natomiast z „Objaśnień” do projektu uchwały wynika, że powyższe dochody powinny być zaplanowane w rozdziale 80101 „Szkoły podstawowe”,
4. W załączniku Nr 3 „Wykaz gminnych wydatków majątkowych na 2023 r.” dla przedsięwzięć pn. Termomodernizacja wraz z modernizacją źródła ciepła oraz instalacji elektryczno - oświetleniowej w budynkach użyteczności publicznej w Czempiniu, Borowie i Starym Gołębinie - pozostałe nakłady” (poz.50) oraz „Termomodernizacja wraz z modernizacją źródła ciepła oraz instalacji elektryczno - oświetleniowej w budynkach użyteczności publicznej w Czempiniu, Borowie i Starym Gołębinie” (poz.51) nie podano klasyfikacji budżetowej – wszystkie pozostałe zadania wykazane w załączniku posiadają przypisaną klasyfikację budżetową . Z „Objaśnień” do projektu uchwały oraz zał. Nr 11 „Limity wydatków na programy i projekty realizowane ze środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych” wynika, że powyższe zadania zaplanowano w rozdz. 70005, 75023, 75412, 80101, 80104 oraz 92601. W związku z powyższym jedynie na podstawie objaśnień istnieje możliwość weryfikacji poprawności kwot zaplanowanych na pozostałe przedsięwzięcia zaplanowane w ww. rozdziałach.
5. Występują rozbieżności załącznika Nr 2 „Wykaz przedsięwzięć do WPF” z załącznikiem Nr 3 „Wykaz gminnych wydatków majątkowych na 2023 r.” projektu budżetu w zakresie następujących nazw przedsięwzięć:
 - projekt WPF poz. 1.3.2.1 „Odpłatne przejęcie urządzeń wodno – kanalizacyjnych od osób fizycznych i prawnych”, projekt budżetu (poz.6) „Odpłatne przyjęcie urządzeń wodno-kanalizacyjnych od osób fizycznych i prawnych na terenach wiejskich” -umowy podpisane przed 2019 rokiem”
 - projekt WPF poz. 1.3.2.5 „Odpłatne przejęcie urządzeń wod- kan po 2019 roku”, projekt budżetu (poz. 7) „Odpłatne przyjęcie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych od osób fizycznych i prawnych na terenach wiejskich” - umowy podpisane po 01.01.2019”.
6. W „Objaśnieniach przyjętych wartości” do projektu budżetu Gminy Czempień na 2023 rok (str. 41) podano, że łączne przychody budżetu planowane w projekcie wynoszą 11.602.010,64 zł zamiast 11.602.473,44 zł.
7. W „Objaśnieniach przyjętych wartości” do projektu budżetu Gminy Czempień na 2023 rok, w części

dotyczącej podziału środków Funduszu Sołeckiego na 2023 rok (str.88) w sołectwach: Donatowo, Głuchowo, Nowy Gołębin, Piotrowice, Piotrowo Drugie, Sierniki, Srocko Wielkie, stare Tarnowo, Stary Gołębin oraz Zadory dla niektórych zadań podano niezgodną z załącznikiem Nr 12 „Zestawienie środków sołeckich na 2023 rok” klasyfikację budżetową oraz kwoty zaplanowane w poszczególnych rozdziałach.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodniczący
Składu Orzekającego
Zdzisław Drost

Pouczenie: *Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty doręczenia uchwały.*